

**RAPORT
PRIVIND ACTIVITATEA
DIRECȚIEI GENERALE ÎNVĂȚĂMÂNT CAHUL
PENTRU ANUL 2018.**

În ultimul timp principalii actori ai scenei învățământului - elevii, tinerii, școala și cadrele didactice – invocă frecvent necesitatea educației de calitate, a predării, învățării și evaluării de calitate, a performanțelor în managementul educațional înscrise ca paradigme generative în sistemul calității. Totul prin instruire, formare, dar și prin propriile puteri, prin efort rațional, prin gestiune intelligentă, prin profesionalitate.

În acest context, un sistem de învățământ poate fi considerat eficient doar în măsura în care asigură accesul continuu la educație și formare, oferă deschiderea către mediul muncii, răspunzând astfel nevoilor în schimbare ale angajaților, încurajând instituțiile să se implice mai mult în educația și dezvoltarea profesională de orice tip.

Infrastructura și rețeaua instituțiilor de învățământ .

Sistemul educațional cahulean include 98 entități educaționale, din care :

- Instituții de educație timpurie – 48
- școli primare - grădiniță – 2
- școli primare – 1
- gimnaziu-grădinițe -7
- gimnaziu – 29
- licee – 10
- instituții de învățământ special (școli auxiliare, instituții speciale) –1

Din păcate, avem 9 instituții de învățământ general cu număr de elevi ponderați mai mic de 91 elevi:

Denumirea instituției de învățământ	Nr. de elevi	Nr. de elevi ponderați
gimnaziul - grădiniță "I. Vodă", s. Bucuria	52	47
gimnaziul "C. Stere", s. Chircani	60	51
gimnaziul "M. Sarabaș", s. Cîșlița Prut	75	67
școala primară- grădiniță "Gr. Vieru", s. Frumușica	36	27
gimnaziul "I. Hașek", s. Huluboaia	59	51
gimnaziul - grădiniță "I. Vazov", s. Lopățica	57	50

gimnaziul "L. Ukrainka", s. Lucești	49	41
gimnaziul "M. Cel Bătrân", s. Moscovei	93	83
gimnaziul "M. Kogălniceanu", s. Cotihana	98	89

Anul școlar a intervenit în rețeaua instituțiilor cu anumite schimbări:

- a) reorganizarea LT "Mihai Eminescu", satul Crihana Veche în gimnaziu începând cu 01.09.2018
- b) reorganizarea gimnaziului -grădiniță "Gr.Vieru" , satul Frumușica în școală primară- grădiniță începând cu 01.09.2018

Calitatea procesului educațional nu poate fi concepută fără dezvoltarea infrastructurii și dotarea tehnico-materială. Analiza situației din sistemul educațional nu poate fi percepută obiectiv fără contextul socio-economic, ambianța în care se află copilul.

Țin să menționez, că datorită implicării APL I și II, aplicarea la diferite proiecte investiționale situația la acest capitol este mult mai bună decât acum 5 ani.

Doar în anul 2018 instituțiile de educație timpurie au realizat schimbări esențiale cu impact pozitiv asupra infrastructurii: s-au reparat și renovat capital 22 grădinițe, din grantul oferit de Guvernul României și 13 grădinițe cu efortul depus de APL de nivelul I și II, donatori externi; s-au creat terenuri de joacă, s-au dotat sălile cu mobilier și material didactic.

Tot odată, țin să menționez, că mai avem probleme privind asigurarea cu echipament TIC. Din cele 48 de instituții preșcolare: 34 de instituții sunt conectate la rețeaua de internet, având în dotare doar 66 calculatoare, dintre care 26 notebook-uri.

Puțin mai bună este situația în instituțiile școlare. Dotate cu echipament TIC sunt toate instituțiile, doar că o bună parte din ele sunt depășite tehnic. Instituțiile cu un management finanțiar bine chibzuit și aplicat eficient și-au procurat calculatoare, table interactive, televizoare cu conexiune la Wi-Fi, echipament sportiv etc. E salutabil faptul, că 3 licee teoretice și un gimnaziu (LT Giurgiulești, Crihana Veche, LT "M. Eminescu ", "Ioan Vodă" or. Cahul și gimn. s. Crihana Veche) implementează proiectului educațional "ROBOCLUB".

Grație Ministerului Educatiei ,Culturii si Cercetarii, la 07.09.18 toți învățătorii clasei I din raion au primit câte o tabletă pentru implementarea calitativă și eficientă a modulului "Educație digitală". Este pentru prima dată, când MECC nu doar vine cu acte normative, dar și cu suport tehnologic modern, fapt ce ne permite să simțim atitudinea grijulie și aprecierea cuvenită.

În ultimii 3 ani s-au desfășurat lucrări de renovare în tabăra de odihnă și întremare a sănătății copiilor "Romantica" în sumă de 5 mln 779 mii lei . S-a procurat utilaj pentru blocul alimentar în sumă de 182548 lei. Astfel a fost

reanimată infrastructura taberei respective . În sezonul estival 2018 au activat 2 tabere staționare de odihnă și întremare a sănătății copiilor "Romantica " s.Moscovei și "Copii pentru Hristos" s.Larga Nouă , și 5 tabere cu sejur de zi .

Eforturile întreprinse de către Consiliul Raional Cahul , Consulatul General al României la Cahul și Episcopia Basarabiei de Sud au permis odihna a **3623 copii** din raionul Cahul în taberele nominalizate și în tabere de odihnă din România.

Menționăm că în anul 2018 toate instituțiile de învățământ general treapta I și II au activat în regim normal, nu s-au atestat abateri de la normele ergonomicice și sanitaro-igienice de către serviciile de specialitate.

Anul de studii 2017-2018 a fost un an al realizării cu succes a obiectivelor propuse în asigurarea funcționării și dezvoltării instituțiilor de învățământ general din raion.

Dezvoltarea infrastructurii și bazei didactico-materiale în anul 2018 s-a realizat prin :

- ✓ procurarea materialului didactic și mobilierului pentru salile de clasă, laboratoare în 36 de instituții.
- ✓ Achiziționarea unui număr de 25 calculatoare performante pentru instituțiile de învățământ general (procurate din bugetul instituțiilor).
- ✓ Dotarea salilor de sport cu material sportiv necesar desfășurării în condiții optime a orelor de educație fizică - în mediu 3000 lei per instituție (din bugetul instituțiilor).
- ✓ Fără investiții importante în învățământ este imposibilă realizarea reformei în domeniul și, implicit, formarea unei tinere generații capabile să răspundă provocărilor timpului. Investițiile în sistemul educațional cahulean sunt în continuă creștere. Astfel, pentru întreținerea sistemului educațional au fost alocați 16664,8 mii lei, comparativ cu 13570,8 mii lei alocați în 2017. Componenta raională a constituit 11824,5 mii lei și 2637,6 mii lei pentru educația incluzivă. Deși resursele financiare alocate par a fi impresionante repartizarea lor conform codurilor economice (articole de cheltuieli) pentru întreținerea și dezvoltarea sistemului educațional. Alimentației copiilor ii revine 4,54 %).
- ✓ Renovarea infrastructurii. Total s-au cheltuit pentru reparații capitale **14781,7 mii lei** și **854,8 mii lei** pentru reparații curente în scopul îmbunătățirii condițiilor de organizare și desfășurare a procesului instructiv-educativ în instituțiile de învățământ general din raion.

Total, în cele 98 de instituții sunt înmatriculați 16931 copii și elevi:

- a) **Învățământul preșcolar - 5778**
- b) **Învățământul primar - 4505**
- c) **Învățământul gimnazial - 5407**
- d) **Învățământul liceal - 1241**

Datele statistice ne arată că anual numărul elevilor scade aproximativ cu 300 copii.

Rata de școlarizare în 2018 constituie 99,98% (doar 2 elevi nescolarizati), comparativ cu anul 2016-2017 (5 copii nescolarizati) rata de scolarizare fiind de 99,96 %.

Oferta de înmatriculare în clasa I este de 1109 copii.

Analizând situația din sistemul educațional cahulean la domeniul **"Management și resurse umane"** constatăm că la data de 1 iulie 2018 în instituțiile de învățământ activau 1828 cadre didactice, dintre care :

- Cu grad didactic superior –25
- Cu grad didactic unu –98
- Cu grad didactic doi –1114
- Fără grad didactic –357
- Tineri specialiști –31
- Pensionari - 203

Evidențiem, că dificultățile în asigurarea calității serviciilor educaționale prestate, sunt influențate de numărul în creștere a copiilor rămași fără îngrijirea părinților, cu impact negativ asupra sănătății și echilibrului emoțional, cu modificări esențiale în sistemul de valori, dezinteres pentru învățare și lipsă de motivație școlară, fapt ce indică asupra stagnării dezvoltării instituțiilor educaționale, mai accentuat în localitățile rurale, în care numărul mic de copii pune la îndoială funcționalitatea ulterioara a instituției, ce are la bază finanțarea per elev.

Ne bucură faptul că recent Guvernul RM a soluționat problema respectivă prin Hotărârea de Guvern nr 862 din 05.09.2018 cu referire la crearea filialelor școlare. Acest lucru va permite optimizarea cheltuielilor și crearea condițiilor optime pentru realizarea calitativă a procesului educațional în toate instituțiile.

Un rezultat esențial în educație timpurie și în învățământul general este ***promovarea politicilor de incluziune a copiilor cu nevoi speciale***. Politicile de incluziune în domeniul preșcolar și scolar sunt aplicate corect și creează oportunități pentru integrare ușoară în comunitățile educaționale. Apreciem implicarea temeinică a MECC și altor instituții abilitate în implementarea politicilor de incluziune a copiilor.

Promovând politicile de incluziune școlară în instituțiile de învățământ general funcționează 38 Centre de Resurse. În instituțiile școlare își fac studiile 426 elevi cu CES. Un argument forte este că procesul de integrare a copiilor cu CES a sporit, numărul copiilor cu instruire la domiciliu s-a micșorat cu 50 %.

Constatăm, însă, anumite dificultăți în promovarea educației incluzive :

-Activitatea superficială a Comisiilor Multidisciplinare din cadrul instituțiilor;

- Elaborarea eronată a testelor sumative pentru elevii cu CES;
- Curricule, PEI-uri elaborate superficial, imposibilitatea organizării evaluării finale în baza acestora;
- Imposibilitatea asigurării accesului pentru copii cu deficiențe motorii în blocuri de studii: diferite săli, diferite etaje;

Soluționarea problemelor expuse este câmpul de intervenție al DGI/ SAP, precum și al managerilor școlari. La acest domeniu trebuie să recunoaștem, că s-au realizat în ultimii ani cele mai multe formări, investiții și schimburi de bune practici!

Concluzie generală: Pentru asigurarea gradului de satisfacție al beneficiarilor față de serviciile educaționale prestate, avem nevoie de cadre didactice competente, interesate de dezvoltare profesională ;

- Devine evidentă nevoia unei corelari din actele normative, cu precizări referitoare la domeniul de intervenție al APL I și DGI referitor la monitorizare și evaluarea instituțiilor de învățământ (art 142 , b) din Codul Educației și HG 404 din 16.06.2015 punctul 9 (9-11).
- Inițierea unui program național de dotare a instituțiilor de învățământ general cu resurse didactice, inclusiv a mijloacelor TIC.

Deci la capitolul *Resurse umane* au fost înregistrate unele reușite, DGI

Cahul se confruntă și cu următoarele probleme:

Constatăm că una din cele mai mari probleme din sistemul educațional raional –insuficiența cadrelor didactice . Studiind dinamica amplasării tinerilor specialiști în instituții trebuie să remarcăm că situația este delicată la acest capitol:

Dacă în anul 2015 au fost amplasați în câmpul muncii 17 profesori-debutanți din cei 17 repartizați de către ME, anul acesta 2018-2019 din cei 21 repartizați de MECC s-au încadrat doar 7 profesori-debutanți, alții 14 tineri specialiști refuză angajarea în sistemul educațional. Suntem nevoiți să solicităm sprijinul și susținerea a 203 pensionari, ceea ce constituie 12 %.

Dificultăți esențiale în asigurarea cu cadre didactice sunt:

- ✓ Educatori-6;
- ✓ Învățători -8;
- ✓ Prof de fizică – 12;
- ✓ Matematică-8;
- ✓ Chimie -8;
- ✓ Limbă rusă-7;
- ✓ Limbă franceză – 3;
- ✓ Istorie – 2 etc

În majoritatea instituțiilor, din mediul rural, situația devine critică pe an ce trece.

Cu părere de rău, pare a fi inutilă repartizarea tinerilor specialiști, efectuată de MECC și considerăm, că se solicită o nouă abordare a acestor acțiuni, o abordare, ce ar include obligațiuni stricte pentru studenții, ce au fost susținuți de stat în perioada studiilor, dar care refuză a se prezenta la locul de muncă.

Listă problemelor ce țin de domeniul "Resurse umane" poate fi continuată:

- ✓ Pentru angajații organului local de specialitate salariul este *umilitor*, de aceea și la nivel de direcție sunt posturi vacante ani în sir, aspect ce influențează asupra calității activității.
- ✓ Implicarea persoanelor fără pregătire specială în domeniu: părinți, ONG în aprecierea conținuturilor curriculare, a formelor de predare-evaluare; a metodelor de educație etc;
- ✓ Denigrarea imaginii cadrelor didactice de mass-media, care preluând informații neverificate de pe rețelele de socializare mediatizează acestea la TV.

Menționăm că și domeniul **"Curriculum. Monitorizare și control"** a fost în vizorul DGI Cahul având ca scop creșterea randamentului școlar și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și manageriale. Astfel, au fost organizate diverse activități de dezvoltare profesională:

- 18 mese rotunde;
- 22 conferințe;
- 41 seminare instructive;
- 48 ateliere de lucru,

unde au fost formate cadre didactice și manageriale. Au beneficiat de formare externă privind Standardele de competență profesională pentru cadrele didactice / manageriale 186 cadre didactice . Apreciem susținerea MECC și a IȘE pentru oportunitatea de a participa la aceste formări absolut gratuit.

Aici, aş vrea să menționez, că în ianuarie 2018 s-a desfășurat un training deosebit ca proiectare și derulare "Didactic-cafe", moderatorul căruia a fost dn. Tatiana Alexandrova, directorul instituției și formator național , unde au fost instruiți cum să aplice **Standardele de competență profesională pentru cadrele didactice** 60 de directori adjuncți instruire , directori și colaboratori ai DGÎ Cahul , în incinta Gimnaziului-grădiniță "Igor Crețu" din com. Găvănoasa.

Evaluarea managementului unităților școlare a fost realizată în cadrul a 5 inspecții frontale; 18 evaluări tematice; 9 controale speciale și inopinate.

Rezultatele evaluărilor au confirmat că procesul educațional corespunde politicilor educaționale naționale și prevederilor cadrului legal.

Nominalizăm promotorii calității în raionul Cahul:

- LT "M.Sadoveanu" s.Giurgiulești – dir. Machedon Silvia
- LT" M.Eminescu " Cahul-dir.Gaidar Ala
- LT" I.Creangă " Cahul-dir.Caraja Rodica
- LT" P.Rumeanțev " Cahul-dir.Onuță Valentina
- LT" I.Vodă " Cahul-dir.Chiciuc Constantin
- LT" A.Mateevici" A.I.Cuza-dir.Buciuceanu Tatiana
- Gimn grădiniță "M.Lomonosov" Lebedenco -dir.Chebac Galina
- Gimn "V.Alecsandri" Taraclia de Salcie dir.Condorache Elizaveta
- Gimn "A.Mateevici" Manta dir.Pascal Elena
- Gimn "Ştefan cel Mare" Văleni dir.Burcă Nicolae
- Gimn "Gh.Asachi " Cucoara dir.Goța Ina
- Șc.pr.-grădiniță "A.Donici" mun Cahul-Parvana Galina.

DGI Cahul- unitate de învățământ prestigioasă, cu o reputație nu numai locală, ci națională (chiar și internațională, având în vedere că elevii noștri își fac studiile și în afara țării, spre exemplu 41 de elevi de la LT "Ioan Vodă" care au studiat în cadrul programului "Învățământul bilingv-francofon" își continuă studiile în Franța) se înscrive, adică DGI Cahul, în noua dinamică a societății moldovenești, în cadrul căreia, rostul și menirea unei instituții trebuie căutate în primul rând în calitatea produselor sau a serviciilor oferite de către o masă cât mai mare de potențiali beneficiari.

Prin activitatea bine chibzuită și realizată DGI Cahul reflectă și specificul spațiului cahulen, marcat de interculturalitate, de toleranță religioasă, de comunicare pașnică între reprezentanții diverselor etnii și cei ai populației majoritare.

Gradul de pregătire profesională și corespunderea cu Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice / manageriale a fost evaluat în cadrul controalelor de diverse tipuri. Am constatat , că autoevaluarea / evaluarea anuală internă a cadrelor didactice nu se realizează în toate instituțiile de învățământ. Cunoaștem, că ANACEC-ul lucrează la definitivarea *Metodologiei de evaluare internă a cadrelor didactice* și suntem în aşteptarea acesteia pentru a înlătura neajunsurile și pe această dimensiune.

Un indicator de bază pentru analiza serviciilor educaționale prestate în anul 2018 este *participarea la educație și rezultatele elevilor* .

Rata de promovabilitate în învățământul primar constituie 100% dar nu considerăm, că rata înaltă este motiv de mulțumire deplină. **Elevul din învățământul primar are nevoie de susținere prin intermediul grupelor de meditație.**

Amintim, că din numărul total de elevi din raion 2433 de copii, adică 21,33% sunt cu un părinte sau chiar cu ambii părinți plecați peste hotare.

Nu am inclus aici numărul familiilor social-vulnerabile (1248), care nu pot asigura susținerea copilului, ca rezultat avem înregistrate acțiuni de violență, de comportament inadecvat, toate apărute ca rezultat al dificultăților de comunicare , din lipsa atașamentului și sprijinului familiei. Este nevoie de reintrodus grupele de meditație pentru copiii din clasele primare și rugăm respectuos, ca în actele normative această opțiune să fie inclusă nu cu titlul RECOMANDABIL, dar obligatoriu, cu susținerea financiară din bugetul de stat. Acest lucru este important, din motiv că bugetul instituției, de obicei, nu este apt de a acoperi cheltuielile respective.

Sesiunea de examene 2018 în gimnaziu a scos în evidență **o promovabilitate de 100%**. Este evident rezultatul unei munci asidue realizate de cadrele manageriale și didactice în pregătirea pentru examene, ne bucurăm pentru relația de colaborare dintre DGI și managerii instituțiilor , grație cărei am putut valorifica principiile unei evaluări exigente, regulamentare.

Un indicator important în determinarea calității serviciilor educaționale prestate în liceu este **examenul de bacalaureat**. Indicatorii de promovabilitate scot în evidență problema calității predării. Ca rezultat final rata de promovabilitate este de 100% pentru candidații anului curent de studii din IP Liceul Teoretic "M.Sadoveanu ", s.Giurgiulești media notelor fiind de 7,18, și rata de promovabilitate de 98,28%,cu rata de promovabilitate de 97,50% pentru candidații anului curent din LT"V.Alecsandri" s.Colibași media notelor fiind 7,09 . Cea mai scăzută promovabilitate se constată la disciplina matematică.

Concluzii generale : *Rata de promovabilitate a candidaților din sesiunea bacalaureat, inclusiv restanțierii, a crescut față de anul precedent cu 3,21% și constituie 94,10% anul trecut (2017) fiind rezultatul de - 90,89%*

Natalitatea scăzută și migrația elevilor afectează admiterea în treapta liceală. Anual descrește numărul de clase și elevi, în special în mediul rural. Astfel au asigurat admiterea reglamentară 8 licee, din cele 10 licee. Au obținut permisiunea de a activa cu o singură clasă 2 licee din raion.

În contextul indicatorului **acces și participare la educație** precizăm , că rețeaua instituțiilor școlare include 14 școli de circumscripție, care asigură servicii educaționale pentru elevii din 34 localități arondate, transportați fiind cu 15 autobuze școlare. În programul de acțiuni orientat spre crearea "unei școli mai bune" –în instituțiile de circumscripție sunt realizate activități de dezvoltare profesională, de asigurarea condițiilor de infrastructură.

Alimentarea copiilor a fost organizată conform normelor, au fost alimentați gratuit toți copiii claselor primare . Cu susținerea CR Cahul au fost alimentați gratuit, 296 elevi din familiile social-dezavantajate din clasele V-XII.

Sistemul educațional raional este completat de două Centre de Creație a Copiilor:"Universul" și "Miorița" , care au deschis ușile acestui for printr-o expoziție de lucrări, orientate spre dezvoltarea creativității și promovarea valorilor tradiționale. Aici activează 1203 de copii integrați în 47 cercuri pe interes în 21 de filiale . Centrele de Creație oferă oportunități de participare la activități extracurriculare pentru elevii din localități rurale. Copii participă cu plăcere la diverse activități și se bucură de rezultate performante.

la **Domeniul: Parteneriat și relații comunitare** avem succese remarcabile.

O experiență inedită ne este oferită de parteneriatul educațional transfrontalier cu ISJ Vaslui , România (inspector școalr general dn.Gabriela Plăcintă) , ISJ Galați , România (inspector școalr general dn.Enache Mioara) , CCD Bacău (director Ion Vasile) , ISJ Hunedoara (România (inspector școalr general dn.Gabriela Plăcintă) , ISJ Bacău , demonstrat și acum prin participarea activă a colegilor noștri din România la lucrările Conferinței cadrelor didactice . Cursurile de formare profesională continuă, permanentă tendință a pedagogilor de a crește, de a prograda și nu numai, dă roadele așteptate. Așa dar, 135 de cadre didactice din r. Cahul au participat la ședințele Cercurilor pedagogice în diferite instituții din România.

Un alt aspect al parteneriatului le revine părinților ca parteneri importanți ai școlii. Ar fi necesar ca să se implice în deciziile unităților de învățământ, în monitorizarea democratică a performanțelor acestora. Noi ne-am dorit ca părinții să ia atitudine de viață școlii, în procesele de consultare publică și de decizie. Dar lipsa de informare, dezinteresul lor, implicarea redusă, posibilități financiare reduse, mai ales în mediul rural, nu fac din părinți un factor determinant al succesului sociointellectual al copiilor. De aceea DGI Cahul crede că e necesar de a revitaliza "Școala pentru adulți".

Suntem fericiti că avem o instituție academică – US BP Hasdeu Cahul, rector Andrei Popa, instituție cu o prestanță înaltă care ne oferă specialiști în domeniu și ne asigură formarea profesională continuă a cadrelor didactice.

Raportul a inclus rezumativ constatări și concluzii din diverse domenii. Reieseind din acest fapt, foaia de parcurs a acestui an de studii este direcționată spre aceleași domenii:

- **Domeniul: Infrastructura și rețeaua instituțiilor de învățământ**
- **Domeniul: Management și resurse umane;**
- **Domeniul: Curriculum. Monitorizare și control ;**

- Domeniul: Parteneriat și relații comunitare.

Ca perspective de dezvoltare în anul 2019 ne propunem:

- Crearea unei infrastructuri și a rețelei de instituții educaționale(crearea filialelor) dimensionată eficient, în conformitate cu tendințele demografice, sociale și corespunzătoare standardelor actuale de calitate;
- Îmbunătățirea managementului resurselor în educație, dezvoltarea, sprijinirea și motivarea cadrelor didactice pentru asigurarea educației de calitate;
- Crearea unor parteneriate educaționale durabile, axate pe beneficii comune pe termen lung;
- Implementarea curriculum-ului școlar, asigurând formarea de competențe cheie necesare pentru creșterea și dezvoltarea personală, socială și profesională pe parcursul întregii vieți.

Şef interimar al DGÎ

Valeriu Baban